

Samantekt hópavinnu á rafrænum íbúafundi vegna vinnu við stjórnunar- og verndaráætlun þjóðgarðsins Snæfellsjökuls sem haldinn var 24. febrúar 2021

1. Hvaða gildi hefur þjóðgarðurinn fyrir þig?

- Væntumþykja, öryggi og stolt, mont
- Gott að vita af umsjón og stjórnun svæðisins (sáttmáli um stjórnun)
- Stolt, persónuleg kynni af svæðinu
- Álit og væntingar heimamanna breyst mikið til batnaðar hin síðari ár
- Þátttaka í ákvörðunartöku mikilvæg
- Þjóðgarðurinn mikilvægur í vitund heimamanna
- Eignum ómengða perlu, mikið aðdráttarafl
- Fjölbreytni í náttúru, dínamík
- Góðir innviðir
- Gaman að segja frá þjóðgarðinum
- Eykur lífsgæði heimamanna, nýtum þjóðgarðinn mikið
- Gleði yfir því að verið sé að veita lífverum tækifæri á svæðinu
- Þjóðgarðurinn laðar að og bætir hagkerfið með aukinni þjónustu sem hefur skapast í sveitarfélagini
- Einstakt náttúrusvæði, náttúrufegurð
- Víðátta
- Kyrrð
- Lífríki
- Landslag
- Snæfellsjökull
- Eldfjall
- Jökull
- Landslagsheild
- Menning og saga; sagnfræði, skáldsögur, aðrar sögur, jarðsaga
- Strandmenning
- Menningarlandslag
- Örnefni
- Miðlunarhlutverk þjóðgarðs mikilvægt
- Atvinnutækifæri
- Dýralífið
- Orðið þjóðgarður vekur ákveðnar tilfinningar, býður mann velkominn og svæðið verður meira spennandi.
- Aðgengi að náttúruperlum fyrir heimamenn og gesti
- Mikilvægt að vita um góðar gönguleiðir
- Jarðfræðin
- Dulúð
- Birtan
- Sólarlagið

- Norðurljós
- Brimið

2. Hvað finnst þér merkilegast í þjóðgarðinum? Hvaða vermaeti höfum við í þjóðgarðinum?

- Ísland í hnottskurn
- Sagan og krafturinn
- Sterk náttúran, eldfjöll, hraun og jökull –
- Ótrúlega fjölbreytt landslag og jökull sem krúnudjásn
- Saga vermannna undir jökli
- Arfleið / Saga, menning, hvernig fólk bjó áður
- Dulúð og kraftur sem áþreifanlegt viðfang –
- Fyrst og fremst jökullinn sem hefur verið viðfangsefni skálða og listamanna gegnum aldirnar
- Strandlengjan, hraun og úthaf mætast og skapa fjölbreytt landslag , átök elds, ísa og vatns/
- Menningarverðmæti
- Leifar af búskap fyrri tíðar vel sýnilegar
- Fjölbreytileiki
- Aðgengi, stuttar vegalengdir
- Hægt að gera aðgengilegt fyrir alla
- Náttúra og menning skapa atvinnutækifæri og gott tækifæri í markaðssetningu
- Tengsl og samspil náttúru og sögu
- Jökullinn
- Hrjóstrugt og hrjúft umhverfi
- Orka jökulsins
- Margar gerðir veðurs
- Minjar um útgerð
- Öndverðarnes, bæði náttúran og mannvistar
- Svalþúfa, Djúpalónssandur, Saxhólsbjarg
- Kyrrðin
- Heillandi náttúra
- Friður

3. Hvað vilt þú sjá í þjóðgarðinum í framtíðinni? Hvað þarf að gera til þess? Hvaða tækifæri eru í þjóðgarðinum fyrir gesti – heimamenn - hagsmunaaðila

A. Samgöngur

- Snæfellsnes og þjóðgarður sé vel aðgengilegt öllum fararmátum
- Samtengt net stíga fyrir gangandi, hjólandi, ríðandi, net sem tengist helstu áningastöðum á öllu nesinu
- Samgöngunet allan hringinn á nesinu, tengingar yfir fjöll með hjáleiðum
- Samgöngu-/ upplifunarnet. Snæfellsslína (sbr. borgarlína) fyrir gangandi og hjólandi Vistvænn ferðamáti

- Auðvelt að komast leiðar sinnar
- Fræðsla og miðlun, mikilvægi svæðisgarðins og þjóðgarðsins
- Próa þjóðgarðinn með tilliti til fjölbreytni
- Gera Snæfellsnesið allt að þjóðgarði (Snæfellingar verði gerendur en ekki þolendur)
- Metnaðarfull framtíðarsýn
- Sameining sveitafélaga er mikill kostur til þess að ná fram sameiginlegri sýn og stefnu, eitt heildarsvæði Breiðafjörður og Snæfellsnes
- Lengja dvöl gesta
- Hægja á ferðamönnum
- Ekki leggja áherslu á fjölda ferðamanna fremur gæði – ekki magn heldur gæði –
- Samgöngur- vegir og bílastæði bera ekki þann þunga sem nú kemur – hve mörgum skipum getum við tekið við – vantar bætta vetrarþjónustu
- Dreifa þarf gestum skemmtiferðaskipa
- Dreifa ferðamönnum meira
- Fordast massatúrisma, bæta dreifingu ferðamanna í dag-
- Dreifa og búa til marga segla – svæðaskipulag gengur út á það
- Umferð sé stýrt þar sem þarf t.d. á bílastæðum
- Rútur bóki tíma
- Stærðartakmarkanir á rútur (t.d. 40 manna), innviðir bera ekki þær stærstu og ekki byggja innviði fyrir stærstu rúturnar.
- Bílastæði við Djúpalónssand verði upp við þjóðveg og rafmagnsskutlur niður á sand
- Bjóða upp á rútuferðir í gegnum þjóðgarðinn, þjóðgarður gæti skipulagt og boðið út
- Vantar hringleiðir fyrir göngufólk
- Bundið slitlag á veginn út á Öndverðarnes, samt alls ekki byggja hann upp
- Hjólreiðaleið í gegnum þjóðgarðinn en spurning með kostnað og rask
- Hafa þjóðgarðinn áfram eins og hann er
- Fá áfram peninga í uppbyggingu
- Taka vel á móti gestum
- Útbúa pakka fyrir börnin og nemendur (átthagafræði)
- Góðir, afturkræfir innviðir þannig að gestir valdi ekki skaða
- Fín lína með bundið slitlag, finna lausnir án þess að það verði ljótt
- Taka á akstri utan vega
- Upplifun fólks verði áfram eins og hún er
- Dreifa fólk á jákvæðan hátt með uppbyggingu
- Ekki byggja allt upp
- Skoða hugmyndir um ferðamannaveg sem voru unnar fyrir nokkrum árum
- Hafa skipulagðar ferðir á Jökulinn, kannski með landvörðum
- Nota tilmæli til fólks frekar en reglur
- Ekki þörf á að hafa fleiri hella opna, Vatnshellir virkar vel
- Tjöldun; ekki ástæða til að breyta reglum, ef þörf er á þá væri hægt að setja upp aðstöðu, ekki gott að fá mikinn fjölda
- Ekki hafa sérstakar hjólaleiðir, góð fjallaleið er upp Jökulhálsinn

- Almennar reglur gildi um fjarstýrð loftför, skilgreina sérvæði

B. Fræðsla og öryggismál

- Hafa marga og sýnilega landverði fyrir leiðsögn, fræðslu og öryggi
- Hafa upplýsinga- og fræðslufulltrúa í þjóðgarðinum
- Fræðsluhlutverkið er mikilvægasta hlutverkið í þjóðgarði
- Fleiri fræðslugöngur, líka á minna þekkta staði
- Fjölbreytta fræðslu
- Nota lifandi leiðsögn, skilti og rafrænar leiðir
- Fá heimamenn í vörupróun og taka á móti fólki
- Kveikjuskilti með qr kóða
- Qr kóðar með upplýsingum um göngur
- Lítill skilti með ljóðum
- Litlar og ítarlegar bækur sem viðbótarfræðsla
- Samræmd skiltastefna
- Tengja þjóðgarðinn við lýðheilsu, hvetja til göngu t.d. með samtali við sveitarfélögin og gönguhópa
- Virkja fólk betur
- Heimamenn upplifi að þetta sé svæðið þeirra, ekki bara fyrir erlenda ferðamenn
- Dreifa umferð
- Áhersla á leiðsögn á íslensku
- Á gestastofu er mikilvægt að finna upplýsingar, leiðsögn um hvað er að sjá og hvað þú ert að fara að sjá. Sýning á því sem eykur upplifunina á því sem maður kannski ekki sér. Fjalla um Bárð, Guðríði og lífið á svæðinu, sagan og menningin.
- Á nýrri þjóðgarðsmiðstöð gæti verið sýning um Jules Vernes, nota nútímatækni sbr. Eldheima, leika á ímyndunaraflíð. Sagan, listir, upplifun og jarðfræði.
- Rafrænn „virtual guide“
- Fræðsla fyrir hópa, skóla o.fl.
- Fræðsla fyrir ferðaskipuleggjendur
- Góðar merkingar og sögutenginga

C. Gesturinn. Hvernig atvinnustarfsemi og ferðabjónustu viljið þið sjá í þjóðgarðinum?

- Höfða til náttúruunnenda
- Fá gesti sem skilja eftir fjármuni - kaupa gistingu og mat
- Fá gesti sem koma í rútum og dvelja stutt
- Salerni víðar
- Spurning hvort eigi að rukka inn á svæðið
- Rukka fyrir salerni og þar sem tekjumöguleikar eru
- Sölubásar – gætu komið til góða – myndu líklega ekki skila sér til samfélagsins
- Kaffisala eða lítil veitingasala hugsanleg innan þjóðgarðs (Malarrif nefnt), kannski matarvagnar, samt tvíbent út frá innviðum og rusli
- Nýta þjóðgarðinn til að skapa tekjur utan hans

- Sala á vörum innan garðs fær fólk til að stoppa
- Kröfur til rekstraraðila að þeir sýni ábyrgð í verki t.d. með gæðahandbók
- Nýsköpun vantar
- Þolmörk ráði því hvort takmörk verði sett á starfsemi
- Ekki takmarkanir, leggja áherslu á uppbyggingu innviða
- Gengur ekki að hafa samfellda umferð upp á Jökul og gönguhópa samtímis
- Benda fólkis á hve langt er í næstu matsölu, salerni o.s.frv.
- Einskorða þjónustu við upplifun s.s. gönguferðir
- Vatnshellir gott dæmi um nýjung og stýringu
- Vera vakandi fyrir tækifærum
- Gera má ráð fyrir hröðum breytingum á ferðaþjónustu á næstu árum

4. Áherslur í stefnumótun/framtíðarsýn. Hvernig viltu að fólk framtíðarinnar upplifi þjóðgarðinn?

- Verði stærri og nái yfir Búðahraun
- Aukin gæði
- Þjóðgarðurinn sé vakandi fyrir tækifærum sem felast í framtíðinni
- Innviðir byggðir upp samhliða þróun ferðaþjónustunnar á öllu nesinu
- Framsækinn þjóðgarður, að ná til gesta sinna
- Mikilvægt að virkja ungt fólk nú þegar í framtíðarmótun þjóðgarðins
- Innviðauppbyggingu þjóðgarðsins taki mið af gæðum, gestir þurfi ekki að upplifa biðraðir og foruga göngustíga
- Leiðarljós: framtíðin okkar
- Þjóðgarður fyrir nútíð og framtíð
- Nýta unga fólkis til að vinna með þjóðgarðinum (sjálfboðaliðar í náttúruvernd)
- Starfsmenn verði nógum margir til að sinna verkefnum
- Tengsl manns og náttúru, atvinnusagan
- Fyrir alla aldurshópa
- Innviðir falli að landslagi og sögu
- Þjóðgarðurinn þróist áfram á sama hátt og hann hefur gert
- Ekki breyta því sem er fullkomnið

Annað til umhugsunar

- Áhyggjur af breytingum á jöklum, loftslagsbreytingar
- Hver er heimamaður? Jökullinn er líka hluti af Reykjavík og hann hefur tilfinningalegt gildi fyrir fjölda fólks utan svæðisins
- Eru skoðanir þeirra sem búa utan svæðisins lakari en íbúa? Mikil andstaða íbúa myndi hins vegar breyta stöðunni, Snæfellsnesið er heimasvæðið þó menn séu misáhugasamir. Afstaða heimamanna hefur breyst svo og samfélagið. Jákæðari umræða í dag en í upphafi.